

תת"ע 757/03/16 - מדינת ישראל נגד דהן אברהם - בעצמו

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 757-03-16 מדינת ישראל נ' דהן אברהם
לפני כבוד השופט דן סעדון

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אקסול ג'רבי

המאשימה

נגד

דהן אברהם - בעצמו

הנאשם

הכרעת דין

1. לנאשם נרשמה הזמנה לדין על כך שרכב שהיה לכאורה בחזקתו צולם כשהוא נכנס ביום 9.7.15 שעה 04.07 לצומת קיבוץ גלויות - חיל השריון בניגוד לאור האדום ברמזור בכיוון נסיעתו וזאת לאחר חלוף 5 שניות או יותר ממופע האור האדום.

2. ביום 27.9.17 התקיים דיון הקראה בתיק. הנאשם כפר בכך שנהג ברכב בעת העבירה וטען כי אותה עת שהה במעצר בית וכי מספר אנשים היכולים להעיד על כך. הנאשם לא כך בכך שהחזיק ברכב בעת ביצוע העבירה.

כיוון שהנאשם לא חלק על כך שנעברה עבירה אלא רק על כך שהוא עבר אותה נשמעו בתיק עדי ההגנה בלבד, הנאשם וכן אמו ואחיו אשר העידו כי פיקחו על הנאשם בעת שהיה במעצר בית. בעדותו בבית המשפט העלה הנאשם **לראשונה** טענה כי לא החזיק ברכב בעת ביצוע העבירה. לטענתו, הרכב נמסר לו על ידי מעסיקו סמי עובדיה הובלות ומנופים בע"מ (להלן: "**המעביד**"). העסקתו של הנאשם הגיעה לקיצה ביום 30.6.15 כעולה ממכתב שנחתם על ידי המעביד והוצג על ידי הנאשם. הנאשם טוען כי עם סיום העסקתו החזיר את הרכב למעביד ועל כן לא היה יכול לעבור את העבירה.

דין והכרעה

3. השאלה היחידה הטעונה הכרעה בהליך זה היא האם הצליח הנאשם להראות, בעודף הסתברות, כי במועד העבירה לא החזיק ברכב. אם התשובה לשאלה זו היא חיובית הרי שיש מקום לזכות את הנאשם

בדין. אם התשובה שלילית יש להרשיעו. מדוע?

סעיף 27ב (א) לפקודת התעבורה קובע: "נעשתה עבירת תעבורה ברכב, רואים את בעל הרכב כאילו הוא נהג ברכב באותה שעה או כאילו העמידו או החנה אותו במקום שהעמדו או חנייתו אסורה על פי חיקוק, לפי העניין, זולת אם הוכיח מי נהג ברכב, העמידו או החנהו כאמור או אם הוכיח למי מסר את החזקה ברכב.. או הוכח שהרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו".

סעיף 27ב (ב) לפקודת התעבורה קובע נטל דומה גם על מי שהחזקה ברכב נמסרה לו: "הוכיח בעל הרכב למי מסר את החזקה ברכב, תחול החזקה האמורה על המחזיק בסעיף קטן (א) על המחזיק"

הנה כי כן, החוק מאפשר למחזיק הרכב אחת מאלה: 1. להוכיח כי מסר את החזקה ברכב לאדם אחר; 2. להוכיח מי **נהג** ברכב בעת העבירה; 3. להוכיח כי הרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו.

הנאשם לא טען, וודאי לא הוכיח כי הרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו. הוא גם לא טען ולא הוכיח באופן **פוזיטיבי** מי היה נהג הרכב בעת העבירה. יודגש: העובדה שהנאשם טען כי הוא לא נהג בעת העבירה אינה פוטרת אותו מלהוכיח מי כן נהג ברכב על מנת לצאת ידי חובת ההוכחה המוטלת עליו. יוצא כי החלופה היחידה שבכוחה (הפוטנציאלי) להושיע את הנאשם היא זו שעניינה מסירת החזקה ברכב.

4. האם הנאשם הוכיח במאזן הסתברויות כי החזקה ברכב נמסרה לפני מועד העבירה? לטעמי התשובה שלילית וזאת משני טעמים עיקריים שאפרט להלן:

ראשית, עיתוי הצגת גרסת הנאשם בעניין מסירת החזקה ברכב תמוהה. בדיון ההקראה טען הנאשם כי לא נהג ברכב כי היה במעצר בית. הא ותו לא. הוא לא טען, מסיבותיו שלו, כי במועד העבירה לא היה הרכב בחזקתו. הטענה כי הנאשם לא החזיק ברכב בעת העבירה הועלתה לראשונה רק בעדות הנאשם בבית המשפט והדבר מעורר תמיהה.

שנית, הראיות שהציג הנאשם בעניין מסירת החזקה ועיתוי המסירה אינן משכנעות. הנאשם טוען כי מסר את הרכב למעביד בתום תקופת העסקתו (30.6.15) והציג מכתב **מטעם המעביד** הנחזה להיות מכתב בדבר סיום העסקתו ביום 30.6.15. גם אם אניח לצורך הדיון כי הנאשם אכן סיים את העסקתו ביום 30.6.15, הנאשם לא הציג בדל ראיה למסירת הרכב בכלל ובמועד הנ"ל ולידי המעביד בפרט. הנאשם לא ידע לומר לידי מי מסר את הרכב ("החזרתי לאחד מהם, אני חושב שלגיא עובדיה.. ע' 8 ש' 19). התרשמתי כי טענת הנאשם, לפיה הרכב נמסרה ביום 30.6.15, אינה נטענת כעובדה אלא מדובר **בהנחה** שמניח הנאשם. הנחה זו נובעת, כך התרשמתי, מכך ש"**לא נותנים לבן אדם להחזיק רכב אחרי סיום העסקתו**" (ע' 9 ש' 18). הנחה זו עשויה להיות סבירה במקרים מסוימים אך היא אינה מחויבת המציאות בכל מקרה אלא מדובר בעניין המוסדר בתנאי העסקתו - או תנאי הפסקת עבודתו - של העובד אצל מעבידו. הנאשם לא הציג ראיה לתמוך בהנחה כי על פי

תנאי העסקתו חלה עליו חובה להחזיר את החזקה ברכב למעביד עם תום תקופת ההעסקה. הנאשם ציין כי אביו ליווה אותו לצורך מסירת הרכב למעביד. אביו של הנאשם לא הובא לעדות שכן הנאשם טען כי הוא במאסר. ודוק: הנאשם היה יכול לבקש לזמן את אביו לעדות באמצעות שב"ס על מנת שזה ישפוך אור על נסיבות ועיתוי מסירת החזקה ברכב למעביד אך נמנע מכך. הלכה היא כי אי הבאת עד רלוונטי יוצרת הנחה כי אילו הושמע היה בגרסתו כדי לתמוך בגרסת היריב (התביעה) וכי הסיבה לאי הבאתו לעדות הינה חששו של הנאשם מן העדות וחשיפת העד לחקירה שכנגד (ע"פ 728/84 חרמון נ' מדינת ישראל, פ"ד מא (3) 617, 625 (1987)). בדומה, הנאשם נמנע גם מלהזמין את נציג המעביד, שלטענתו קיבל ממנו את הרכב ביום 30.6.15. במסגרת חקירתו הנגדית של הנאשם הוצג לו מסמך מאת המעביד ששימש לצורך הסבת הדוח על שמו (ת/1). הנאשם נחזה להיות חתום בשולי הבקשה להסב את הדוח על שמו. בחקירה נגדית הכחיש הנאשם כי הוא חתום על ת/1. לטעמי בנסיבות כאלה של קיום חילוקי דעות עובדתיים בנוגע לחזקה בין הנאשם למעבידו הייתה על הנאשם חובה להזמין את המעביד על מנת להשמיע את גרסתו בדבר מיהות המחזיק ברכב בעת העבירה וכן לאפשר לנאשם לעמתו עם טענותיו בדבר מסירת החזקה כאמור ועם הטענה כי הנאשם לא חתם על ת/1. הימנעות הנאשם מהזמנת המעביד או נציג מטעמו להעיד פועלת לחובתו מן הטעמים שצינתי לעיל.

5. לאור כל האמור הגעתי לכלל מסקנה כי הנאשם לא הראה בעודף הסתברות כי החזקה ברכב לא הייתה בידיו בעת העבירה. כפי שצינתי, טענת הנאשם כי לא נהג בעת העבירה שכן היה במעצר בית אינה מועילה לו שכן סתירת החזקה בהקשר זה אפשרית רק אם הנאשם מצליח להוכיח באופן פוזיטיבי מי היה נהג הרכב בעת העבירה וזאת לא עשה הנאשם. הנאשם גם לא טען, וודאי לא הוכיח, כי הרכב נלקח ממנו שלא בידיעתו או בהסכמתו. די בכך כדי להרשיע את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום.

6. מעבר לנדרש אציין כי שמעתי את עדויות אמו ואחיו של הנאשם. עדויות אלה היו עמומות והססניות ביחס לאפשרות כי הנאשם לא יצא מן הבית במועד ביצוע העבירה בשל מעצר הבית שלו. אחיו של הנאשם ציין בעניין זה "אני לא זוכר, אני לא יכול לדייק, זה היה מזמן, יכול להיות שגם מישהו אחר שמר" (ע' 12 ש' 17-18). אמו של הנאשם ציינה "אני לא חושבת, לא בטוחה. אני לא בטוחה שהוא עשה את העבירה. לא יכול להיות, אני לא מאמינה" (ע' 14 ש' 9-10). אשר על כן, מעבר לכך שהוכחה נגטיבית, היינו כי הנאשם לא היה הנהג בעת העבירה, אין בה די הרי שלאור עדויות אמו ואחיו של הנאשם גם לא ניתן לקבוע בוודאות הנדרשת כי הנאשם שהה בבית בעת ביצוע העבירה. עם זאת ומכיוון שההכרעה בנקודה זו אינה הכרחית, אני נמנע מלקבוע כל ממצא בעניין.

7. לאור כל האמור מצאתי להרשיע את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום.

ניתנה היום 16.1.18, במעמד הצדדים

